

INNSAMLINGSKONTROLLEN ÅRSBERETNING FOR 2023

Innsamlingskontrollens (IK) formål er å ivareta allmennhetens interesser i at innsamlinger til humanitære, kulturelle og religiøse formål m.v. organiseres og gjennomføres på en betryggende måte og at forvaltningen av midlene er forsvarlig. Stiftelsen er lokalisert i Oslo.

Styret

Styret består av personer med økonomisk og juridisk kompetanse samt personer med erfaring fra innsamlingsarbeid. To av styremedlemmene oppnevnes av henholdsvis Den Norske Advokatforening og Den norske Revisorforening. Fire av styrets medlemmer med personlige varamedlemmer skal være personer som verken direkte eller indirekte har noen tilknytning til innsamlingsvirksomhet. Styremedlemmene har personlige varamedlem.

Innsamlingskontrollens styre hadde pr. 31. desember 2023 følgende sammensetning:

- **Ragnhild Elisabeth Øien Toyomasu**, Styrets leder

- Jimmy Vika, Vara

- **Nina Elisabeth Larsen**

- Ellen Døvle Kalland, Vara

- **Kristin Hagland**

- ingen personlig vara

- **Wilhelm Klose**

- Niels-Christian Holm, Vara

- **Bjørn Hagen**

- Ine Hagen, Vara

- **Tim Enebakk**

- Adelheid Sæther, Vara

- **Jørgen Hvalby**

- Jonas Ravn, Vara

Kristin Hagland kom inn som representant for revisorforeningen. Revisorforeningen har ikke benyttet seg av sin rett til å oppnevne vara.

Det har i 2023 vært avholdt 4 styremøter. Årsmøtet ble avholdt 31.05 2023.

Innsamlingskontrollens godkjenningsordning

I 2023 har antallet godkjente organisasjoner økt til 194. Det har vært stor utskiftning med 25 nye godkjente organisasjoner og en avgang på 21 organisasjoner. Flere av avgangene har vært meldt i god tid da organisasjonene avslutter sin drift.

Vi opplever at trenden hvor banker har krav om godkjenning fra Innsamlingskontrollen som en stor bidragsyter til den store gjennomstrømningen. Flere organisasjoner blir godkjent – men leverer så aldri inn regnskap. Mange banker krever at organisasjoner som driver utstrakt innsamling er godkjent av Innsamlingskontrollen for å få bankkonto. Incentivet for å søke godkjenning er dermed av en praktisk og “helt nødvendig” art, og mange insisterer på godkjenning til tross for råd om å vente.

Vår nye portal for regnskapsinnlevering har også gjort prosessen rundt årlig rapportering mer oversiktlig - og oppfølging av innlevering enklere. Det er nå mye lettere å få rask oversikt over hvem som mangler diverse obligatoriske rapporter. Dette har gjort at vi raskere enn tidligere har kunne fjerne organisasjoner som ikke rapporterer.

Blant organisasjonene som har forlatt godkjentlisten har 14 organisasjoner avsluttet sin godkjenning frivillig. Oppgitte grunner er:

- Avslutning av drift
- Giversvikt
- For krevende krav tidlig i organisasjonens livsløp

OBS-listen

Det ligger innenfor IKs formål å bevisstgjøre giverne samt å advare mot useriøse innsamlingsorganisasjoner. I tråd med dette har Innsamlingskontrollen etablert en OBS-liste over organisasjoner det forekommer negative opplysninger om i ulik grad.

Tallet organisasjoner på OBS listen har holdt seg stabilt på 14 – som er det samme som året før. Grunnen til oppføring faller hovedsakelig i tre kategorier.

- Transparent ut fra det økonomiske og organisatoriske.
- Kostnadmessige forhold.
- Om innsamling gjennomføres i samsvar med Etske retningslinjer for Innsamling i Norge.

Annet:

Foreningen Kristenfolkets Pressestøttefond ble tatt av OBS listen i 2023 etter en lengre granskning. Funn fra granskningen viste at organisasjonen ikke hadde overholdt regnskaps og revisjonsplikt. Organisasjonen var enige i vurderingen og mente dette hadde skjedd ved en inkurie. Organisasjonen ble tatt av OBS listen under forutsetning av at regnskap og revisjon ble sendt Brønnøysund registrene. Disse er nå innlevert.

Markedsføring

IK har i 2023 brukt både tradisjonelle og sosiale medier for å nå frem til publikum.

Pressedekning i 2023 har fortsatt å være høy – både på grunn av krigen i Ukraina, men også grunnet andre naturkatastrofer og kriser. Etter jordskjelvet i Syria og Tyrkia i februar var Innsamlingskontrollen både på NRK Nyhetene (TV) og på både nasjonale og lokale radiointervju.

I tillegg har dekkningen av krigen i Ukraina fortsatt – med direkte henvendelser fra journalister, og spesifikke organisasjoner under granskning. I julen 2023 har det igjen vært mye omtale av både mindre hjelpegrupper og større tiltak for å hjelpe de mest vanskeligstilte i Norge. Her opplever Innsamlingskontrollen både å bli kontaktet av journalister direkte – men også av organisasjoner som ønsker samarbeid i møte med pressen.

Bruken av Facebook har ligget på samme nivå som 2022 – noe lavere enn tidligere år. Realiteten er at Innsamlingskontrollen opplever moderat til lav aktivitet på promoterte poster. Best resultat kommer fra å promotere artikler fra aviser/andre medier hvor vi har uttalt oss.

IK har opparbeidet seg et godt bibliotek av annonser til bruk i print media. I 2023 har vi annonsert i bla. A-Magasinet og VG Voksen. I tillegg har vi gjenopptatt annonsering i Pensjonisten.

Annonsernes innhold er generelt og er designet for å kunne gjenbrukes i lang tid fremover.

Regnskapsgjennomgang 2023

Innsamlingskontrollen har begrenset antallet eksterne selskaper som benyttes til regnskapsgjennomgang for året. I 2023 har vi kun benyttet oss av Value Group og Svein Arne Martinsen som eksterne granskere.

Det er fremdeles helt nødvendig med ekstern regnskapskompetanse for å kunne gjennomføre årlig godkjenning.

IK vil for 2024 fortsette å bruke eksterne leverandører for regnskapsgjennomgang.

Forholdet til publikum og organisasjoner.

Innsamlingskontrollen mottok i 2023 33 klager på telefon eller e-post. Ingen av klagen var på godkjente organisasjoner. 16 av klagen fordelte seg på organisasjoner som historisk ble startet av Lasse Roberts Øverliers paraply og Foreningen Aktivitetsgleder.

Vi har gode indikasjoner på at klagen vi mottar bare er toppen av isfjellet. Dette baserer vi bla. på det vi vet om inntjeningen til både callsentere som driver innsamling for OBS-organisasjoner og det bobestyrer har skrevet i konkursberetningen til Foreningen Aktivitetsgleder. At dette er en vedvarende problemstilling, ser vi også fra informasjon vi har hentet ut fra databasene vi kjøpte fra konkursboet til AS Briss. Det er mange som opplever uetisk innsamling uten å klage til hverken oss eller andre.

Innsamlingskontrollen har fortsatt et godt samarbeid med Fundraising Norge (tidligere Norges Innsamlingsråd). Som innsamlingsorganisasjonenes bransjeorgan er de en viktig premissleverandør. Det er derfor i begge interesse å ha mest mulig enighet rundt sentrale problemstillinger innenfor innsamlingsrelatert virksomhet. I tillegg til jevnlig møter i 2023 har vi samarbeidet tett i forbindelse med premiss-spørsmål for bransjen. Vi ser frem til å fortsette samarbeidet i 2024.

Vi har jevnlig sendt ut nyhetsbrev ila. året.

Innsamlingskontrollen hadde fysisk stand på Fundraisingsdagen på Sentralen i Oslo.

Inntektsgrunnlag

Inntektsgrunnlaget er basert på innmeldingsavgift og årsavgifter fra de godkjente organisasjonene.

Årsavgiften er progressiv og beregnes i forhold til brutto innsamlede midler. Dette innebærer en subsidiering av de små organisasjonene som i realiteten ikke dekker sin forholdsmessige andel av kostnadene.

Målsettingen er at årsavgiftene skal finansiere godkjenningsordningen.

Regnskapsgjennomgangen og de kontrollene vi i den forbindelse gjennomfører er arbeids og ressurskrevende. Dette er en nødvendig funksjon av våre oppgaver som et kontrollorgan,

En vesentlig side av vårt arbeid er informasjonsvirksomhet. For å motarbeide de useriøse aktørene må givne i langt større grad bevisstgjøres. Dette er en samfunnsmessig oppgave det ikke er rimelig at de seriøse organisasjoner alene dekker.

Kostnadene til dette arbeidet herunder arbeidet med OBS-listen, hjemmesiden og øvrig markedsføring er betydelige. Det er betydelige samfunnsinteresser vi gjennom dette arbeidet utfører. Dette burde gjenspeiles i de statlige bevilgningene, noe det dessverre ikke gjør.

Vi har for 2023 mottatt kr. 300 000 i offentlig støtte. Bevilgningen tilsvarer det vi fikk i 2022. Vi er ikke oppført med egen post i Kulturdepartementets forslag til statsbudsjett til tross for at departementet i andre sammenhenger roser kontrollvirksomheten vi har ansvaret for.

Vi har en god dialog med Forbrukerombudet.

Økonomi m.v.

Omsetning var ca 90.000,- over budsjett. Dette stammer i hovedsak fra nye godkjente organisasjoner samt økt aktivitet hos allerede godkjente organisasjoner. Vi mottok igjen støtte fra kulturdepartementet på 300.000,-.

Totale kostnader er ca 50.000,- lavere enn budsjettet. Hovedgrunnen til dette er at en av organisasjonens ansatte var ute med velferd og pappapermisjon i tre måneder. Samtidig har enkelte andre kostnader økt i perioden – blant annet regnskapskostnader da organisasjonen måtte bytte regnskapsfører høsten 2023.

ICFO/CMW

IK er tilsluttet et internasjonalt samarbeid av kontrollorganisasjoner for NPO sektoren. Denne har i 2023 endret navn fra International Committee on Fundraising Organizations (ICFO) til Charity Monitoring Worldwide (CMW). Organisasjonens formål er å sikre at innsamlinger til veldedige formål organiseres og utføres på en tilfredsstillende måte og at de innsamlede midler benyttes til formålet. CMW består av 20 medlemmer fra 20 ulike land.

Innsamlingskontrollen deltok fysisk på CMWs årskonferanse i Madrid i 2023.

Administrasjon

Innsamlingskontrollen sysselsetter 2 årsverk, fordelt på to fulltidsansatt. Disse fordeler seg på daglig leder og en markeds- og administrasjonsansvarlig. Daglig leder ivaretar også alt av analysearbeid og rådgivning rundt regnskap. Virksomheten har ingen forurensende virkning på det ytre miljøet.

Innsamlingskontrollen er ikke involvert i tvister av noen art.

Likestilling mellom kjønnene

Selskapets styre består av 7 medlemmer hvorav 3 er kvinner.

Ragnhild Toyomasu

Styreleder

Wilhelm Klose

Kristin Hagland

Bjørn Hagen

Nina Elisabeth Larsen

Tim Enebakk

Jørgen Hvalby

Per Kristian Haugen

Daglig leder